

WŁADYSŁAW SZAFER

CHARAKTERYSTYKA PALEOBOTANICZNA PLIOCENU KROŚCIENKA

Charakterystyka paleobotaniczna plioceńskiej flory z Krościenka nad Dunajcem (cegielnie Potoczki i Dziadowe Kąty) została opracowana w latach 1938—1952 przez W. Szafera (1946—1947, 1950, 1954). W skład tej flory wchodzi — według dotychczasowego stanu badań — 58 rodzin, 106 rodzajów i około 150 gatunków roślin. Udział wymarłych gatunków wynosi 33%, udział gatunków tzw. egzotycznych — 66,2%. Za najbardziej interesującą roślinę kopalną znaną z Krościenka należy uznać wymarłego przedstawiciela rodziny *Podostemonaceae*; okaz znaleziony w Krościenku należy do morfologicznie bardzo pierwotnego nowo opisanego gatunku *Podostemonites corollatus* n. gen. et sp. S z a f e r.

Analiza statystyczna flory z Krościenka dowiodła, że reprezentowane są w jej składzie następujące elementy geograficzne:

1. element wschodnioazjatycki	— 37,1%
2. element wschodnioamerykański	— 18,5%
3. element środkowoeuropejski i zachodnioazjatycki	— 17,7%
4. element eurazjatycki	— 7,1%
5. element bałkański, kaukaski i transkaukaski	— 7,1%
6. element holarktyczny	— 6,3%
7. element południowoeuropejski i zachodnioazjatycki	— 3,5%
8. element kosmopolityczny	— 2,7%

razem 100%

Wśród grup roślin różniących się wymaganiami ekologicznymi należy wymienić:

1. przedstawiciele wyższego piętra górskiego, złożonego głównie z drzew szpilkowych (*Picea rubra*, *P. Glehnii*, *P. aff. excelsa*, *Tsuga europaea*, *T. caroliniana*, *Abies cf. alba*);

2. przedstawiciele niższego piętra leśnego, złożonego głównie z drzew zrzucających liście (*Liriodendron*, *Carpinus betulus*, *C. cf. Tschonoskii*, *C. laxiflora*, *Fagus decurrens*, *F. ferruginea* i in.);

3. przedstawiciele lasu, który rósł w niskich położeniach i odznaczał się obecnością ciepłolubnych drzew i krzewów (*Magnolia*, *Acer palmatum*, *A. japonicum*, *Ostrya carpinifolia*, *Staphylea*, *Styrax* i in.) oraz dużą ilością lian (*Vitis*, *Actinidia*, *Trichosanthes* i in.);

4. przedstawiciele lasu podmokłego, rosnącego nad brzegiem jeziora (*Nyssa silvatica*, *Pterocarya*, *Carya*, *Liquidambar*, *Alnus* i in.);

5. przedstawiciele flory wodnej i błotnej (*Nuphar*, *Euryale*, *Potamogeton*, *Trapa*, *Dulichium*, *Sparganium* i in.).

Instytut Botaniki PAN
Kraków